

X. HISZEM A KATOLIKUS ANYASZENTEGYHÁZAT

**Hiszem a katolikus
Anyaszentegyházat,
a szentek közösségét,**

**Hiszek az egy szent, katolikus
és apostoli Anyaszentegyházban,
vallom az egy keresztséget,**

- 1./ Az Egyház egy, szent, katolikus és apostoli
- 2./ Az Egyház hierarchikus felépítése, feladata és hivatása
- 3./ A szentek közössége
- 4./ Mária – Krisztus anyja, az Egyház anyja

1./ Az Egyház egy, szent, katolikus és apostoli

Ez a négy tulajdonság egymással elválaszthatatlanul összefügg, mert küldetésének lényeges vonásait jelöli meg. Az Egyház nem önmagától birtokolja ezeket. Krisztus a Szentlélek által adja Egyházának. A Szentlélekből forrasozva meg is valósítja ezen tulajdonságait.

*Az Egyház **egy**: egy Ura van, egy hitet vall, egy keresztségből születik, egyetlen testet alkot, melyet egy lélek éltet az egyetlen reményben, melynek beteljesedésekor megszűnik minden megosztottság. (KEK 866)*

Ugyanakkor az Egyház kezdettől fogva sokféleséget mutat, hiszen Isten ajándékai is különbözőek. Isten népében a népek és kultúrák sokfélesége van jelen, különböző hagyományok és életmódok. Ezt a sokféleséget azonban a hit, a közös liturgia a szentségekben és az apostoli folytonosság látható kötelékei tartják össze a „**szeretetben**”, amely a tökéletesség köteléke.

Az Egyház e világban alkotmányos, rendezett társaság: Péter utóda és a vele közösségben élő püspökök kormányozzák. Ahol azonban bűnök vannak, ott széthúzások is vannak. Az Egyház sebeit ezek a szakadások okozzák, azonban Krisztus Lelke ezeket a leszakadt Egyházakat is az üdvösség eszközeiként használja és őket is a katolikus egységre hívja. Hogy e hívásnak meg tudjunk felelni, állandó megújulásra van szükségünk, a szív megtérésére. Ez a törekvés táplálja az ökumenikus mozgalmakat is.

*Az Egyház **szent**: szerzője a legszentebb Isten; jegyese Krisztus, aki önmagát adta oda, hogy megszentelje; a szentség Lelke élte. Jóllehet bűnösöket foglal magába, ő maga a bűnösökből büntelenné lett. A szentekben ragyog fel szentsége; Móriában az Egyház már teljesen szent. (KEK 867)*

Krisztus az Egyházát menyasszonyaként szerette, önmagát adva érte, saját testéhez kapcsolta és Szent Lelkének ajándékával látta el. Az Egyházat Krisztus megszentelte, s az emberek megszentelőjévé válik, hogy Istent megdicsőítse. Bár még nem tökéletes szentségében itt a földön, tagjaiban azonban el kell érnie ezt a szentségi állapotot. Mindenki a maga útján olyan tökéletes szent kell, hogy legyen, amilyen tökéletes maga az Atya. Az Istentől kiáradó szeretet irányítja, formálja és teszi tökéletessé tagjait erre a szentségre.

Az Egyház a földön a bűnbánat és a megújulás útján haladva mindig tisztulásra szorul, ezért egyszerre van jelen benne a szent és a bűnös. A szentek mindig a megújulás forrásai és kezdeményezői. A Boldogságos Szűz személyében azonban már elérkezett a teljes tökéletességre, s a hívőknek is Mária útját kell követniük a bűn legyőzésében.

*Az Egyház **katolikus**: a hit teljességét hirdeti; hordozza és kiszolgáltatja az üdvösség eszközeinek teljességét; minden néphez küldetik; minden emberre irányul; átfog minden időt; „természete szerint misszionárius”. (KEK 868)*

A katolikus szó egyetemes, teljességet jelent. Krisztus van jelen benne, aki az Egyházat az emberi nem egészéhez küldte, hogy benne mindenkit meghívjon Isten népébe, összefogva benne az egész emberiséget Szent Lelkének egységében.

Azok épülnek ebbe a közösségbe, akik az üdvösség eszközeként elfogadják a hitvallást, a szentségek, az egyházkormányzat, az egyházi közösség kötelekeivel együtt, s így kapcsolódnak Krisztushoz, aki a pápa és a püspökök által kormányozza őket. Az viszont nem üdvözlő aki beépül ugyan az Egyházba, de nem tart ki a szeretetben, szíve távol marad tőle. (KEK 869, 870)

Az **ortodox** Egyházakkal a közösségünk mély, s csak kevés hiányzik, hogy eljussanak arra a teljességre, mely lehetővé teszi az Úr eucharisztiajának közös ünneplését.

A **zsidó** Egyház viszonya különleges, ugyanis belőlük származik Krisztus, ők kapták az ígéretet, az első szövetséget, a törvényt, s „*Isten nem bánja meg kegyelmi adományát és meghívását*” (Róm 11,29). Ők még nem fogadták el az evangéliumot, azonban különféle módokon vannak Isten népéhez rendelve. Még mindig várokoznak a Messiásra, aki az idők végén jön el. Várokozásukat Krisztus el nem ismerésének tragédiája kíséri.

A **muzulmánokat** is átöleli Isten üdvösség terve, akik Ábrahám hitét tartják, velünk együtt imádják az egy Istent, aki irgalmas és az utolsó napon megítéli az embereket.

A **nem keresztény vallásokkal** kapcsolatban tudnunk kell, hogy ők is Istent keresik „árnyékban és képekben”. Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözljön. Ami igaz és jó ezekben a vallásokban azt úgy tekintjük, mint előkészületet az evangéliumra, aki megvilágosít minden embert.

Az emberek magatartása azonban tévedéseket mutat és eltorzítja Isten képét, akiket a Gonosz rászédett. Az Atya össze akarja gyűjteni minden fiát, akiket a bűn szétszórt, de akik az igazságot fölcsereleik a hazugsággal, *nem Istennek szolgálnak, hanem a teremtménynek*, Isten nélkül élve és meghalva a végső kétségbeesés fenyegeti őket.

Vannak azonban olyanok, akik *önhibájukon kívül nem ismerik Krisztust* és az Egyházát, de őszinte szívvel keresik Istent, s ha a kegyelem hatására teljesítik lelkiismeretük szavában felismert akaratát elnyerhetik az üdvösséget.

Missziós parancsában Krisztus feltámadása után maga adott parancsot evangéliuma hirdetésére: „*Menjetez tehát, tegyétez tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétez meg őket az Atya a Fiú és a Szentlélek nevében, és tanítsátok meg őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektez. S én veletez vagyok mindennap a világ végéig*” (Mt 28,19-20). A missziós útjain mindig a Szentlélek vezetí Egyházát. (KEK 849)

Az Egyház **apostoli**: *maradandó alapokra épül, a Bárány tizenkét apostolára; lerombolhatatlan; tévedhetetlenül megmarad az igazságban; Krisztus kormányozza Péter és a többi apostol által, akik jelen vannak utódaikban, a pápában és a püspökök kollégiumában.* (KEK 869)

Ahogy Jézust küldte az Atya, úgy küldte Jézus az apostolokat küldetésének folytatására, melyre a Szentlélek teszi képezzé őket, s ezt a küldetést folytatniuk kell a világ végezetéig. Ahogy a küldetést Jézus átadta az apostoloknak, úgy adták át ők is kipróbált, megbízható férfiaknak fölkenve, megszentelve őket. Küldetésük Krisztussal való eleven kapcsolatukból forrásozik.

2./ Az Egyház hierarchikus felépítése, feladata és hívatása

Az Egyházban maga Krisztus a szolgálat forrása. Ő alapította, tekintélyt, küldetést és célt adott neki. (KEK 874) Tőle kapják a fölhatalmazást és a küldetést az evangélium hirdetésére, hogy Krisztusnak, a főnek személyében cselekedjenek. Az isteni rendelés folytán szent szolgálatot teljesítı személyeket klerikusoknak is nevezzük, a többieket pedig világiaknak mondjuk.

Ennek a két csoportnak mindegyikében vannak olyan Krisztus-hívők, akik az evangéliumi tanácsokra tett fogadalommal teljesen Istennek szentelik magukat, és az Egyház küldetésének javára szolgálnak. (KEK 934, 935)

Az Úr Péterből alkotta meg Egyháza látható alapjait, átadta neki Egyháza kulcsait, ő a római Egyház püspöke, Péter utóda „*a püspökök kollégiumának*” feje. A pápa Krisztus helytartója és itt a földön Egyházának pásztora is, aki a püspökökkel együtt végzi feladatát. Isteni rendelkezés folytán a legfőbb, teljes, közvetlen, egyetemes hatalommal bír a lelkek gondozásában. (KEK 936, 937)

A püspökök feladata a papok és a diakónusok segítségével, hogy a római pápa alatt az összes egyház gondját viseljék.

Legfontosabb feladatuk a hit hiteles hirdetése, az istentisztelet, főként pedig az Eucharisztia bemutatása, és egyházuk igazi pásztorként való kormányzása. (KEK 939)

A világi hívők tevékenységére és állapotára jellemző, hogy őket Isten arra hívja, hogy a „világban és világi tevékenységek közepette éljenek”. Buzgó keresztény lelkiületükkel kovászként kell, hogy végezzék a világban apostolkodásukat. (KEK 940) A világi hívők is részesednek Krisztus papságában; egyre inkább egyesülve övele, a keresztség és a bérálás szentségének kegyelmével kibontakoztathatják, teljesíthetik küldetésüket mind személyes, családi, társadalmi, és egyházi vonatkozásban. (KEK 941) Arra hívatottak, hogy az emberi élet minden helyzetében Krisztus tanúi legyenek, közreműködve abban, hogy a világban és önmagukban is a bűn uralmát megszüntessék. Ennek az életnek a jellemzője a szegénység, tisztaság és engedelmesség evangéliumi tanácsaira tett nyilvános fogadalom, az Egyház által elismert állandó életállapotban. (KEK 942, 943, 944)

3./ A szentek közössége

Az Egyház a szentek közössége, mely elsősorban a „szent dolgokat” (*sancta*) jelöli, főként az Eucharisziát, mely által megjelenik és megvalósul a hívők egysége, és Krisztusban egy testet alkotnak. A legfőbb tag, a fő Krisztus és javaiban tehát minden tag részesedik a szentségek által. A szentek közössége kifejezésnek két jelentése van, egyrészt közösség a szent dolgokban és közösség a szent személyek között (*sancti*). A szent dolgok közösségéhez tartozik a szentségek közössége, a karizmák közössége, javak közössége és a szeretet közössége is. Ezért a keresztényeknek mindig készen kell állniuk arra, hogy a rászorulókat nyomorúságát enyhítsék: „*Mindenük közös volt*” (ApCsel 4,32). „*A szeretet nem keresi a magáét*” (1Kor 13,5). A legkisebb szeretetből végzett cselekedetünk is mindenki javára szolgál. Ez történik a minden élő és elhunyt emberrel való szolidaritásban, ami a szentek közösségén alapszik. Minden bűn tehát árt ennek a közösségnek. (KEK 960, 961, 962)

4./ Mária – Krisztus anyja, az Egyház anyja

Mária szerepe a Szentlélek misztériumában szemlélhető. Őt mint Isten és a Megváltó igazi anyját ismerjük el és tiszteljük, sőt ő Krisztus tagjainak is az anyja, aki szeretetével közreműködik, hogy hívők szülessenek az Egyházban, akik tagjai a Főnek. Így Krisztus Anyja az Egyháznak is anyja. Az angyali üdvözléskor kimondta a „*legyen*”-t, amellyel beleegyezését adta a megtestesülés misztériumához. (KEK 964, 973)

Földi pályafutását befejezve testével - lelkével fölvetetett a mennyei dicsőségbe, ahol részese Fia föltámadásának, elővételezve minden tagnak a föltámadását. (KEK 974)

Hisszük, hogy a szentséges Istenanya az új Éva, az Egyház Anyja, aki Krisztus tagjait anyai gondoskodással veszi körül. (KEK 975)

Szent Ferenc: Az egész rendhez írt levél

Mindazokat, (...) kérjük arra a szeretetre, amely az Isten, hogy fogadják isteni szeretettel és jóakarattal ezeket a mi Urunk Jézus Krisztus fent leírt illatos igéit, és akik nem tudnak olvasni, gyakran olvassák fel maguknak; őrizték meg magukban szent közreműködéssel mindvégig, mert ezek lélek és élet. És azok, akik ezt nem teszik, azoknak számot kell adniuk az ítélet napján a mi Urunk Jézus Krisztus ítélőszéke előtt.

MELLÉKLET

KEK 866 Az Egyház *egy*: egy Ura van, egy hitet vall, egy keresztségből születik, egyetlen testet alkot, melyet egy lélek éltet az egyetlen reményben, melynek beteljesedésekor megszűnik minden megosztottság.

KEK 867 Az Egyház *szent*: szerzője a legszentebb Isten; a jegyese Krisztus, aki önmagát adta oda, hogy megszentelje; a szentség Lelke élteni. Jóllehet bűnösöket foglal magába, ő maga a bűnösökből büntelenné lett. A szentekben ragyog föl szentsége; Máriában az Egyház már teljesen szent.

KEK 868 Az Egyház *katolikus*: a hit teljességét hirdeti; hordozza és kiszolgáltatja az üdvösség eszközeinek teljességét; minden néphez küldetik; minden emberre irányul; átfog minden időt; „*természete szerint misszionárius*”.

KEK 869 Az Egyház *apostoli*: maradandó alapokra épült, a Bárány tizenkét apostolára; lerombolhatatlan; tévedhetetlenül megmarad az igazságban; Krisztus kormányozza Péter és a többi apostol által, akik jelen vannak utódaikban, a pápában és a püspökök kollégiumában.

KEK 870 „*Krisztus egyetlen Egyháza, melyet a Hiszekegyben egynek, szentnek, katolikusnak és apostolinak vallunk, (...) a Péter utóda és a vele közösségben élő püspökök által kormányzott katolikus Egyházban létezik, jóllehet szervezetén kívül is megtalálható az igazságnak és a megszentelésnek több eleme*” (Lumen Gentium).

KEK 874 Maga Krisztus a szolgálat forrása az Egyházban. A szolgálatot ő alapította, tekintélyt és küldetést, irányítást és célt adott neki:

„*Az Úr Krisztus Isten népének lelkipásztori gondozására és szüntelen gyarapítására Egyházában különféle szolgálatokat alapított, melyek az egész test javát célozzák. A szent hatalommal fölruházott szolgálók ugyanis testvéreiknek szolgálnak, hogy mindazok, akik Isten népéből valók, (...) eljussanak az üdvösségre*” (Lumen Gentium).

KEK 934 „*Az Egyházban a Krisztus-hívők között isteni rendelés folytán vannak szent szolgálatot teljesítő személyek, akiket a jogban klerikusoknak is nevezünk; a többiek pedig világiaknak is hívjuk*”. E két csoport mindegyikében vannak olyan Krisztus-hívők, akik az evangéliumi tanácsokra tett fogadalommal Istennek szentelik magukat és az Egyház küldetésének javára vannak (CIC 207; Codex Iuris Canonici).

KEK 935 Krisztus a hit hirdetésére és Országának megszilárdítására küldi apostolait és azok utódait. Saját küldetésének részesévé teszi őket. Tőle kapják a hatalmat arra, hogy az ő személyében cselekedjenek.

KEK 936 Az Úr Péterből alkotta meg Egyháza látható alapját. Átadta nekik az Egyház kulcsait. A római Egyház püspöke, Péter utóda „*a püspökök kollégiumának feje, Krisztus helytartója és itt a földön az egyetemes Egyház pásztora*” (CIC 331).

KEK 937 A római pápa „*isteni rendelkezés alapján legfőbb, teljes, közvetlen és egyetemes hatalommal bír a lelkek gondozásában*” (Christus Dominus).

KEK 939 A püspökök feladata – a papok és diakónusok munkatársi segítségével – a hit hiteles hirdetése, az istentisztelet, főként az Eucharisztia bemutatása és egyházuk igaz pásztorként való kormányzása. Feladatukhoz tartozik az is, hogy a római pápa alatt az összes egyház gondját viseljék.

KEK 940 Mivel a világiak állapotára az jellemző, hogy *„a világban és világi tevékenységek közepette élnek, Isten arra hívja őket, hogy buzgó keresztény lelkiülettel kovászként végezzék a világban apostolkodásukat”* (Apostolicam actuositatem).

KEK 941 A világi hívők részesednek Krisztus papságában: egyre inkább egyesülve övele, a keresztség és a bérmálás kegyelmét az élet mindenfajta – személyes, családi, társadalmi és egyházi – helyzetében kibontakoztatják, és teljesítik a minden megkereszteltet életszentségre szólító meghívást.

KEK 942 A világi hívők prófétai küldetésüknél fogva *„arra is hivatottak, hogy az emberi élet minden helyzetében Krisztus tanúi legyenek”* (Gaudium et spes).

KEK 943 A világi hívők királyi küldetésüknél fogva önmegtagadásuk és életszentségük által meg tudják szüntetni a bűn uralmát önmagukban és s világban (Lumen Gentium).

KEK 944 Az Istennek szentelt élet sajátos jellemzője a szegénység, tisztaság és engedelmesség evangéliumi tanácsaira tett nyilvános fogadalom az Egyház által elismert állandó életállapotban.

KEK 945 A mindenkifölött szeretett Istennek átadva magát az, akit a keresztség már Istennek szentelt, így bensőségesebben adatik át az isteni szolgálatra és az Egyház javára.

KEK 960 Az Egyház a *„szentek közössége”*: e kifejezés elsősorban a *„a szent dolgokat”* (sancta) jelöli, főként az Eucharisziát, mely által *„megjelenik és megvalósul a hívők egysége, akik Krisztusban egy testet alkotnak”* (Lumen Gentium).

KEK 961 A kifejezés a *„szent személyek”* (sancti) közösségét is jelenti Krisztusban, aki *„mindenkéért meghalt”*; úgyhogy amit bárki Krisztusban vagy Krisztusért tesz vagy szenved, az mindenki számára gyümölcsöt hoz.

KEK 962 *„Hisszük az összes Krisztus-hívő közösségét, tudniillik azokét, akik a földön zarándokolnak, akik az életből kilépve tisztulnak és akik évezik a mennyei boldogságot, és valamennyien egy Egyházat alkotnak; hasonlóképpen hisszük, hogy e közösségben velünk van Isten és az ő szentjeinek irgalmas szeretete, akik könyörgéseinkhez mindig odahajtják fülüket”* (Sollemnis Professio fidei).

KEK 973 Mária, aki az angyali üdvözlétkor kimondta a *„legyen”*-t és így beleegyezését adta a megtestesülés misztériumához, már akkor együttműködött az egész művel, melyet Fiának kellett végrehajtania. Mária anya mindenütt, ahol az ő Fia üdvözítője és feje a misztikus testnek.

KEK 974 A Boldogságos Szűz Mária földi pályafutását befejezve testével-lelkével fölvetetett a mennyei dicsőségbe, ahol már részese Fia föltámadásának, elővételezvé az ő teste minden tagjának föltámadását.

KEK 974 *„Hisszük, hogy a szentséges Istenanya, az új Éva, az Egyház Anyja a mennyből Krisztus tagjait anyai gondoskodással veszi körül”* (Sollemnis Professio fidei).

Irodalom:

Assisi Szent Ferenc Művei Újvidék, Szeged, Csíksomlyó Agapé 1992.

A Katolikus Egyház Katekizmus (KEK) Budapest, Szent István Társulat 2013.

